

Լուծումներ
10-րդ դասարան

Խնդիր 1:

Լուծում: $1 - ab = a + b$ հավասարության երկու կողմն էլ քառակուսի բարձրացնելով կունենանք $(1 - ab)^2 = (a + b)^2$: Մյուս կողմից, $(a + b)^2 \geq 4ab$, քանի որ $(a + b)^2 - 4ab = (a - b)^2 \geq 0$: Ուրեմն $(1 - ab)^2 \geq 4ab$: Վերջին անհավասարությունը ձևափոխելով՝ ստանում ենք $(ab)^2 + 1 \geq 6ab$: Վերջապես երկու կողմն էլ ab -ի վրա բաժանելուց հետո (կարող ենք բաժանել, քանի որ ab -ն դրական է) ստանում ենք պահանջվող անհավասարությունը՝ $ab + \frac{1}{ab} \geq 6$:

Խնդիր 2: Պատասխան: 3

Լուծում: Բնական թվի քառակուսին 5-ի բաժանելիս կարող է միայն տալ 0, 1, 4 մնացորդներից մեկը:

Առաջին դեպք: $p_1^2 \equiv 4 \pmod{5}$

Ուրեմն, $p_2 = p_1^2 + 6 \equiv 4 + 6 \equiv 0 \pmod{5}$, հետևաբար p_2 -ը բաժանվում է 5-ի, սակայն $p_2 > 6$, ուրեմն այն չի կարող լինել պարզ, հետևաբար այս դեպքում ստացանք, որ $k \leq 1$:

Երկրորդ դեպք: $p_1^2 \equiv 1 \pmod{5}$

Ուրեմն, $p_2 = p_1^2 + 6 \equiv 1 + 6 \equiv 2 \pmod{5}$, որտեղից էլ $p_3 = p_2^2 + 6 \equiv 4 + 6 \equiv 0 \pmod{5}$: Այս դեպքում էլ ստացանք, որ p_3 -ն է բաժանվում 5-ի, սակայն $p_3 > 6$, ուրեմն այն չի կարող լինել պարզ, հետևաբար այս դեպքում էլ ստացանք, որ $k \leq 2$:

Երրորդ դեպք: $p_1^2 \equiv 0 \pmod{5}$, հետևաբար p_1 -ը բաժանվում է 5-ի վրա և պարզ է, ուրեմն $p_1 = 5$: Տրված բանաձևից ստանում ենք, որ $p_2 = 31$, $p_3 = 967$, ուրեմն դրանք երկուսն էլ պարզ են, սակայն $p_3 \equiv 2 \pmod{5}$, հետևաբար $p_4 = p_3^2 + 6 \equiv 4 + 6 \equiv 0 \pmod{5}$, ուրեմն նախորդ դեպքերի նման այստեղ էլ p_4 -ը չի կարող լինել պարզ, ուստի, այս դեպքում ունենք, որ $k = 3$, և քանի որ նախորդ դեպքերում ստացել ենք, որ $k \leq 2$, հետևաբար 3-ը k -ի մեծագույն հնարավոր արժեքն է:

Խնդիր 3:

Լուծում: Դիցուք BX -ը հատում է AQ -ն T կետում, իսկ BQ -ն AP -ն՝ S -ում:

$\angle BAC$ -ն նշանակենք α : $BP = CQ$, հետևաբար BP և CQ փոքր աղեղներն իրար հավասար են, ուստի BC և PQ փոքր աղեղները նույապես կլինեն հավասար: Աստեղից՝ $\angle PAQ = \angle BAC = \alpha$:

$\angle BXP = \angle AXT = 90^\circ - \alpha$ (երկրորդ հավասարությունը ստացվում է $\triangle AXT$ -ից): Մյուս կողմից, $\angle BPA = \angle BQA = \angle BCA = 90^\circ - \alpha$: Ուրեմն.

1) $\triangle XBP$ -ը հավասարասրուն է,

2) $\triangle ASQ$ -ից՝ $\angle ASQ = 180^\circ - \alpha - (90^\circ - \alpha) = 90^\circ$:

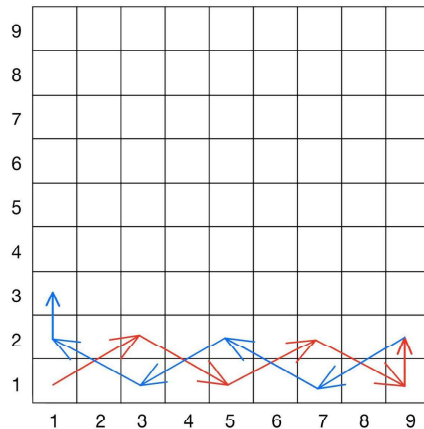
Ստացվեց, որ XP հիմքով XBP հավասարասրուն եռանկյան մեջ BS -ը բարձրություն է, հետևաբար նաև XP -ի միջնուղղահայացն է, ուրեմն Q -ն էլ է գտնվում XP -ի միջնուղղահայացի վրա, հետևաբար $\triangle XPQ$ -ի մեջ QS -ը կլինի կիսորդ, հետևաբար $\angle XQB = \angle PQB$:

Խնդիր 4: Պատասխան: 2050312

Լուծում: Նոր ֆիզուռն անվանենք կարապ, իսկ աղյուսակի տողերն ու սյուները համարակալենք 1-ից 2025-ով (համարակալումը սկսենք ներքևի

ծախ անկյունից): Նախ կառուցենք 2050312 այնպիսի քայլերից բաղկացած հաջորդականություն, որոնց ընթացքում կարապը ամեն վանդակում կհայտնվի առավելագույնը մեկ անգամ:

Սկզբնական պահին կարապին տեղադրենք (1,1) վանդակում և հաջորդաբար կիրառենք ձիու դեպի աջ քայլերը՝ ամեն քայլից հետո փոխելով ուղղաձիգով ուղղությունն այնպես, որ կարապը մնա առաջին երկու տողերից մեկում: Նման ձևով կհասնենք (1,2025) վանդակին, որից հետո կատարենք մեկ քայլ դեպի վերև: Կրկին ձիու հորիզոնական, բայց այս անգամ դեպի ձախ քայլերով՝ առանց երրորդ տող անցնելու կարապը հասցնենք (2,1) վանդակ: Նորից կատարենք մեկ քայլ դեպի վերև և կրկնենք վերը նշված քայլերի հաջորդականությունը՝ 3-րդ և 4-րդ տողերի համար, ապա նորից կատարենք մեկ քայլ դեպի վերև: Նման ձևով շարունակելով՝ կհասնենք (2024,1) վանդակին, որից հետո կատարենք ևս մեկ քայլ դեպի վերև: Պարզ է, որ նկարագրված քայլերի հաջորդականությամբ՝ չհաշված վերջին տողը, ամբողջությամբ ծածկել ենք կենտ համարով սյուները և ևս մեկ վանդակ վերջին տողում: Ուրեմն կարապը հայտնվել է ընդհանուր $1013 \cdot 2024 + 1 = 2050313$ վանդակում, հետևաբար ընդհանուր կատարել ենք 2050312 հատ քայլ: Ստորև ներկայացված են կարապի քայլերը առաջին և երկրորդ տողերի վրա 9×9 տախտակի դեպքում:

Կարապի հաջորդական քայլերն են $(1, 1) \rightarrow (2, 3) \rightarrow (1, 5) \rightarrow (2, 7) \rightarrow (1, 9) \rightarrow (2, 9) \rightarrow (1, 7) \rightarrow (2, 5) \rightarrow (1, 3) \rightarrow (2, 1) \rightarrow (3, 1)$

Մնում է ցույց տալ, որ հնարավոր չէ կատարել 2050312-ից շատ քայլ՝ առանց նույն վանդակում երկու անգամ հայտնվելու:

Ցանկացած քայլի արդյունքում կարապը կա՛մ մնում է նույն սյան մեջ, կա՛մ տեղափոխվում է 2-ով մեծ կամ փոքր համարով սյուն, հետևաբար կարապը միշտ կգտնվի միևնույն զույգություն ունեցող սյուներում:

Առաջին դեպք: Կարապը միշտ գտնվում է զույգ համարի սյուներից մեկում: Չույգ համարի սյուներում ընդհանուր կա $1012 \cdot 2025 = 2049300$ վանդակ, հետևաբար այս դեպքում չենք կարողանա կատարել 2050312-ից շատ քայլ:

Երկրորդ դեպք: Կարապը միշտ գտնվում է կենտ համարով սյուներից մեկում: Դիտարկենք կամայական n այնպիսի քայլերի հաջորդականություն, որոնց ընթացքում կարապը գտնվել է յուրաքանչյուր վանդակում առավելագույնը մեկ անգամ: Ուրեմն այն ընդհանուր գտնվել է $n+1$ իրարից տարբեր վանդակներում:

Նկատենք, որ ցանկացած քայլի արդյունքում կարապը կա՛մ զույգ համարով տողից տեղափոխում է կենտ համարով տող, կա՛մ հակառակը, հետևաբար կարապի ծածկած վանդակներից առնվազն $\lceil \frac{n+1}{2} \rceil$ -ը պետք է լինեն զույգ համար ունեցող տողերից մեկում: Ընդհանուր կա $1012 \cdot 1013$ համապատասխանաբար կենտ համարի սյան և զույգ համարի տողում գտնվող վանդակ, հետևաբար $\lceil \frac{n+1}{2} \rceil \leq 1012 \cdot 1013$, ուստի $n+1 \leq 2 \cdot 1012 \cdot 1013 + 1$, ուրեմն $n \leq 2024 \cdot 1013 = 2050312$, հետևաբար, գոյություն չունի 2050312 -ից ավել քայլերից բաղկացած խնդրի պայմաններին բավարարող հաջորդականություն: